

PRÆSTØ LOKALRÅD.

Lokal Udviklings Plan (LUP) for Præstø – V3.

Denne version er foreløbig og ikke godkendt, men repræsenterer ideer og overvejelser, som er fremkommet i forbindelse med forberedelsen af LUP-arbejdet, herunder også ved Lokalrådets forskellige offentlige møder.

Vision og strategi

Formålet med denne Lokale Udviklings Plan er at forme en generel, overordnet fælles vision for Præstø og dernæst præsentere en strategi for at fastholde og udvikle området i overensstemmelse med den fastlagte vision.

Arbejdet er en del af Vordingborg kommunes LUP-koncept, som omfatter et oplæg til hvordan kommunens lokalråd kan arbejde med lokale udviklingsplaner, som et udviklingsredskab og som et redskab til dialog med blandt andet Vordingborg Kommune. Den lokale udviklingsplan indeholder typisk en beskrivelse af lokalområdets kvaliteter, styrker og udfordringer sammen med lokalområdets egne ønsker til den fremtidige udvikling på kort og på lang sigt.

Målet med konceptet er at understøtte det enkelte lokalområde i at skabe et fælles udgangspunkt for den fremtidige udvikling, som:

- tager udgangspunkt i lokale ønsker og forudsætninger
- kan fungere som grundlag for lokalområdets dialog med kommunen og som markedsføring i forhold til potentielle tilflyttere, erhverv, investorer, fonde og puljer
- kan bidrage til at sikre sammenhæng, koordinering og synergi mellem de lokale ønsker til udvikling og Vordingborg Kommunes planlægning

Vision for Præstø

Præstø's kvaliteter

Præstø er et overskueligt samfund med en historisk baggrund. Beliggenheden tæt ved natur og vand, og det faktum at byens grænser til land udgøres af landbrugsland, giver et miljø uden stres og støj. Præstø er en typisk handelsby i modsætning til deciderede industribyer, med et godt handels- og håndværksliv, suppleret af enkelte industrivirksomheder, der falder godt ind i by-miljøet. Præstø er en smuk, gammel by med en konsekvent arkitektur og fin opmærksomhed på byens karakteristiske huse og bygninger, der specielt afspejler byens tidligere betydning som havneby. Ø-betegnelsen i navnet kan – dog kun for de indviede – stadig skimtes i byens kerne. Byen er karakteriseret af en engageret befolkning med et imponerende stort antal foreninger af enhver art.

Desværre har byen de seneste år også mistet nogle kvaliteter, der har haft væsentlig indflydelse på bosætning og tilflytning til byen. Præstø var således tidligere kendt for sit unikke fritidshjem og et velanskrevet skolevæsen.

Visionen for Præstø

Præstø skal være en smuk by med de mange gamle flotte bygninger og med en klar bygrænse mod det åbne land. Byen skal fremhæve sin historie, som rummer så mange spændende elementer. Præstø skal være en havneby med en levende og aktiv havn, der også trækker linjer tilbage i tiden. Præstø skal være en handelsby med mange hyggelige specialbutikker i et for byen og dens opland tilstrækkeligt udvalg til langt de fleste former for indkøb. Byen skal være fuldt funktionelt med de offentlige institutioner og servicefunktioner, der naturligt hører til i et bysamfund. Præstø's indbyggere skal være fuldt boende i byen, så byen lever hele året, og de skal kunne deltage i et rigt foreningsliv, som retter sig mod alle aldersgrupper. Byen skal vedblive at have en overskuelig størrelse og skal være et rart bosætningssted for mennesker i alle aldre.

Visionen kan sammenfattes i

Præstø, som den gamle havne-købstad med de engagerede borgere.

Visionen indeholder en række nøgleord, som karakteriserer visionen:

<u>”Gammel”</u>	Understreger byens lange historie og det magtcenter, byen engang udgjorde. Udviklingen skal således ske med respekt for historien, således som den manifesteres i byen, og understreger der kulturelle miljø i byen
<u>”Havne”</u>	Understreger den enorme betydning havnen har haft og stadig har for byen. Havnen skal således fastholdes som decideret havn, hvor sporene af trafik- og godshavnen bevares, selv om havnen i dag primært tjener fritidsformål.
<u>”Købstad”</u>	Understreger både handelsbyen og den fuldt funktionelle centrale by i det åbne land med den overkommelige størrelse. Den funktionelle købstad indebærer, at byen ikke kun er et bosætningsområde, men at der også findes håndværk og mindre fremstillingsvirksomhed, ligesom byen indeholder alle de offentlige faciliteter, der hører til en fuldt funktionel by.

”Engagerede” Understreger byens samhørighed og den aktive deltagelse i byens liv, der er kendetegnende for købstæders borgere.

Strategi

Historien

Det historiske skal sikres ved:

- At der regelmæssigt gennemføres historiske aktiviteter, såsom historisk teater eller ”Korsbæk”-aktiviteter
- At der, eksempelvis i sommerperioden etableres en vægterordning
- At der findes mulighed for at se de gamle historiske film om Præstø, og understrege de miljøer, der har fungeret som kulisser i gamle danske film.
- Sikre at træ rækkerne langs den nedlagte jernbanelinje bevares og reetableres, hvor den er brudt.
- At byens turistmæssige aktiviteter indrettes med henblik på turisme, der respekterer den historiske bys begrænsninger, herunder at der sikres faciliteter, der understøtter cykelturisme, såsom cykelstiforbindelsen København-Berlin og med et fortløbende system igennem og rundt om hele Præstø og med forbindelse til den Antonitterstien

Købstaden

Købstads indtrykket skal understreges ved:

- At opfordre butikkerne til i størst muligt omfang at anvende de gamle laugsskilte, evt. også i nye former. Den gamle by i Århus kan formentlig hjælpe med at frembringe laugsskilte og eventuelt foreslå udformning af nye typer.
- At så mange butikker og andre offentligt tilgængelige rum opsætter billeder af det historiske Præstø.
- At fremme købstadens specialbutikker og mindre håndværksvirksomheder, så det attraktive handels- og håndværksmiljø, der kendetegner en købstad, fastholdes
- At der fortsat skal være bopælspligt for byens huse og lejligheder.
- At det sikres at byen indeholder samtlige funktioner, der knytter sig til en købstad i betydningen af en central by, herunder:
 - At byen kan tilbyde alternative skoler
 - At byen kan tilbyde tilstrækkelige børnepasningsfaciliteter
 - At byen fortsat har et bibliotek
 - At byen fortsat har et kommunalt kontor
 - At byen har politi-funktioner
 - At byen har tilstrækkelige sundhedsmæssige faciliteter
 - At byen har tilstrækkelige plejehjemsfaciliteter, således at Præstø-borgere, der ønsker pleje- eller aflastningsbolig kan tilbydes dette i Præstø
- At der sikres de nødvendige faciliteter, der efterspørges af tilflyttere i alle aldre for at sikre en bred aldersfordeling af byens indbyggere
- At byen sikres aktiviteter, der giver liv i byen også uden for lukketid
- At byens opland sikres rimelig offentlig transport til og fra byens butikker, servicefunktioner, restauranter, forenings- og fritidsaktiviteter samt kulturelle tilbud.

- At byen ”udtryk” renoveres i den forstand, at de slidte, hullede og meget ujævne fortove udbedres, at skilte renses og rodede områder ordnes eller skærmes.
- At der indføres generelle hastighedsgrænser i byen i 2 områder: indre by og byområdet rundt om indre by.
- At opmuntre til og understøtte turisme, der passer til den mindre købstad, såsom cykelturisme, vandrerhjem, camping, eksempelvis ved at forbedre campingpladsens faciliteter og udvide dens område.
- At det gamle rådhus udnyttes til en særlig traditionel borgerlig vielse
- At der skabes mulighed for 4-8 torvedage på det gamle torv.
- At der etableres en form for by-pedel ordning, der dels kan føre et vist opsyn, men også sikre at byen fremstår præsentabel og at servicefaciliteter fungerer.

Havnen

Havnen skal styrkes ved:

- At havnen fortsat sikres sin eksistens som fuldt funktionsdygtig havn, herunder at fremme lystsejlerne, roernes og fritidsfiskernes muligheder på havnen og de nærliggende kystområder, samt at sikre fiskeriets historiske plads i havnemiljøet
- Sikre havnens karakteristiske – og historiske – miljø ved at brobyggerier primært udføres som pælebroer i træ samt sikre, at det nuværende bolværks udseende og funktion fastholdes
- At havnen får et præg af trafikhavn, eksempelvis ved bådforbindelse til Stege eller Feddet
- At havnens faciliteter forbedres, herunder også badestrandens brugbarhed for alle borgere med omklædningsfaciliteter, toiletforhold, sand og badebro
- Sikre, at der ved eventuelle nyanlæg på vandet altid er frit udsyn i nord-syd gående retning fra landsiden mod fjorden og fra fjorden mod byen og havnen
- At der skabes mulighed for at havnen kan anløbes af både fra eventuelle krydstogtskibe, der ankrer op i Køge Bugt
- Sikre havneområdet historiske placering i bysamfundet ved at genindføre de gamle stedbetejnelser som Kulkajen, Toldkammeret, Tuborgbroen osv.
- Fastholde ”Dambæks have” som haveanlæg med offentlig adgang
- At sikre Præstø’s særlige kystmiljø
- At udvikle og styrke hele kyst- og havnefronten i respekt for natur og historie med faciliteter for alle vand-aktiviteter, organiserede såvel som uorganiserede, med henblik på byens borgere, foreninger, institutioner, erhvervsdrivende og turister.

Engagement

De engagerede borgere skal styrkes ved:

- At der igangsættes aktiviteter for at styrke fællesskabet i Præstø
- At der gøres en særlig indsats for at engagerer byens unge
- At der skabes forbedrede faciliteter for ungdomsklubben i byens centrum, eksempelvis i det gamle brandværnsmuseum.
- At der kan indrettes aktivitetstilbud såsom bowlingbane og lignende i nedlagte butiklokaler.
- At der udarbejdes en velkomstfolder til nytillflyttere eller potentielle tilflyttere

- At nytilflyttere i samarbejde med handelsstandsforeningen får en velkomstkurv og eventuelt særlige velkomstilbud fra forretninger og håndværkere
- At nytilflyttere i samarbejde med foreninger tilbydes særlige velkomst-vilkår